אלא מבטלי שירים לטיבלא. דסתם ניחא ליה האי טיבלא לא מבטלא לשיריים לגיהוי כריבה קולתה ובקונטרס פירש טעמא אבל עדיין קשה לגיהוי כשיריים שחסרו בין קמיצה להקטרה וי"ל דקיימא לן כרבי יוחנן דאמר בפ"ק (לעיל ט.) מקטיר קומץ עליהם ור' שמעון בן לקיש חזר בו:

לימא דלא כרבי חייא. משמע ממון הלשון דפשיטא ליה ר) דאיכא דמפליג על רבי חייא ולעיל ב) פירש טובא דלא כווותיה:

התם בר' זירא. בסמוך אתערב קומלה בשיריים אמרה רבי זירא לעיקר מלתיה משום דלא מיתרץ כלל בענין אחר ועוד בפרק השומט והמעלה (זבחים קי.) על הא דתנן קמצה ואחר כך חזר קומצה לתוכה והקריבה בחוץ חייב פריך ונבטלו שיריים לקומץ ומשני ב) רבי זירא נאמרה הקטרה כו' ולא משני כדרבי זירא ג) אלא אהכא תרתי איתמר עיקר מילתיה: **תיבלה** כא) בקצה בו'. ג) (כדתניא) בענין מלה מיתניא כדקתני מלה היא אלא שנקראת מלה מתובלת ומתובלת דפסחים (פ"ג) תני כה"ג יוצאין במלה מתובלת אבל בריית"א זו לא תשכחן לא במנחות ולא בפסחים: **קסלקא** דעתך **דאפיש** לה תבלין טפי ממצה. אע"פ שאין דרך לעשות כן פעמים שנאספין תבלין במקום אחד ואכל מאותו לד שיש בו רוב תבלין:

אלא למ"ד בתר מבטל אזלינן תבלין מי קא הוו מצה. יא לתמוה דמדמי ההיא דלעיל שהטעם שוה להן הכא שאין הטעם שוה דכיון שיש בתבלין טעם מלה לחוי לגאת ידי חובתו כדאמרינן בפ' התערובות (זבחים עח. ופס) עשה עיסה מן חטים ומן אורז (ומן שעורים ואורז) אם יש בו טעם דגן חייב בחלה ואדם יוצא בו ידי חובתו בפסח וא"ל דהך שמעתא פליגא אההיא דהתם ואין להקשות אההיא דתערובות מהא דאמרינן בערבי פסחים (פסחים קטו.) לא ליכריך מיגס מלה ומרור בהדי הדדי דלמא אתי מרור דרבנן ומבטל למלה דאורייתא דהתם חזק המרירות הוא דמבטל טעם המלה אבל אורז לא מבטל טעם דגן ועוד יש לפרש דהתם כשאוכל כזית מלה דכי מבטל ליה מרור ליכא טעם כזית מלה אבל אם אוכל הרבה שרי: **כי** סליק רב בהנא אשכחינהו לבני רבי חייא. מכאן יש סייעתא לפי' הקונטרס שפירש בפרק בתרא דגיטין (דף פד:) דבימי רבי חייא עלה רב כהנא מבבל גבי כילד יעשה יטלנו ממנה כו' דקאמר מאן תנא אמר חזקיה ר"ש בן אלעזר היא ורבי יוחנן אמר דילכון אמר הוא ולקמתו ליפסל בו ופי' שם בקונטרס דלחזקיה רבו היה אומר שרב כהנא עלה מבבל כמו בנו של רבי חייא שהיה מבבל ורבי יוחנן שאל הרבה שפיקות לרב כהנא כדאיתא בפ' בתרא דב"ק (דף קיז:) והיו מקשים לפי' הקונטרס דמשמע שכבר שביב בב) רבי חייא כשעלה רב כהנא מבבל

לט ב מיי' פי"ב מה' מע"ר מעה"ק הלכה יז וע"ש ופ"ה מהלכות מלה הלכה כ טוש"ע מ"ש סימן תנה סעיף ו:

שיטה מקובצת

ב) לעולם אליבא דרבי יהודה כו'. פ"ה ואי קשיא כו' תריץ דרבי יהודה לא אמר דאין דם מבטל דם אלא כשהדם קדשים רוב על דם החולין והכי קאמר לא מבטל ליה דאפשר למבטל להיות כבטל ולא הוי דזריקה דדם חיה לא בטיל ולא נהירא דנהי דלא בטיל מ"מ יש בילה וראוי [לזריקה] דלא גרע מדם שנתערב במים ואומר ר"י דלרב חסדא דאי נאמר [ר' חייא] תנא הוא ור' חייא פליג אתנא דזבחים ואומר דלעולם לא אמר ר' יהודה דאין דם מבטל דם ולא תלי בחזותא אלא במבטל בבטל. תו"ח: ג) והא הכא כיון דקמיץ [ליה] מחד אידך מה שנשתייר ממנתה זו הו"ל שיריים ומנתה אחרת שלא נקמצה הו"ל טיבלא ולא קא מבטל לה שיריים לטיבלא ואע"ג דטיבלא רוב על השיריים מיהו אי אפשר שלא ירבה שתי פרידות מסולת של שירים על פרידה אחת של סולת דטיבלא דכה"ג אמרינן במס' נדה (דף כז ע"א) אי אפשר שלא ירבו שתי פרידות של עפר הבית על פרידה אחת של רקב ומבטל ליה ואפ"ה לא מבטל ליה הכא שירים לטיבלא: ג) אלא למ"ד בתר מבטל אזלי' שירים כו' הקשה בקונט' ולמ"ד בתר בטל אזלינן מי ניחא אמאי לא אמרי' שיבטל הקומץ א) לשירים ותירץ אי לפסול שירים הא אמרינן שירים שחסרו בין קמיצה להקטרה מקטיר קומץ עליהן ואי משום יתר דטבלא (מבלול) [מבטל] אין כאן יתר ולא נהירא כדהקשה בתוס' לעיל אלא ודאי שייך שפיר פסול יתר והא דלא קאמר ונבטלי טבל לשירים משום דפסול יתר לא למדנו אלא לקמן שילהי פרק ראלו מנחות דקאמר ת"ר כל המנחות שריבה במדת עשרונה כו' ומפרש הקונטרס לשם ב' טעמים חד משום דאם ריבה העשרון שמא קמץ בו מן הריבוי קצת ולא קמץ הכל מן העשרון והוי קומץ חסר ולהך פי' דהתם ניחא הכא דהתם דוקא פסול משום דמעורב הכל אבל האי דיכול לקמוץ מזה בפני עצמו לא פסול משום יתור וגם לפי' השני דפ"ה [לא קשה] דשמא דפסול משום דכתיב עשרון עשרון לעכב מצינו למימר דאינו מעכב רק היכא שעירבן בכלי אחד ואינו יכול לקמוץ אלא בתערובת אבל הכא דיכול לקמוץ מכל חד בפני עצמו לא מיפסל כלל. כך נראה להר"ם ז"ל: ד) לימא מתניתין דלא כרבי חייא. מכאן ראיה לפי' ר"י דלא פריך אלא לרבי חייא אבל לתנא דזבחים דפ' התערובת ניחא דאמר אין דם מבטל דם ואזיל בתר חזותא והני תרי מנחות תואר אחד להם דאי ס"ד דר' חייא לא פליג אתנא דהתם לימא מתני' דלא כמאן. תו"ח. תיבות אליבא דרבי חסדא נמחק: פ) ונאמרה הקטרה בשירים כו' אין שירים מבטלין [את] הקומץ ומש"ה לא בטלי שירים לטבל דבטבל יש שירים וקומץ שירים אינם יכולין לבטל דאין שירים מבטלין שירים כמו דאין קומץ מבטל קומץ ואין מבטלין הקומץ דאין השירים מבטלין הקומץ: ו) תיבות והוי ליה כו' לא בטל נמחק: ו) תיבות לימא דלא כרבי חייא נמחק: פ) בשבירה או בשבירה של חברתה: פ) מני א' רבנן כו' ושירים לאו עולין ניבנו [כו'] בשלמא למ"ד בתר מבטל אזלינן דהיינו שירים כמו הוי כמבטל ומש"ה לא מבטל להו שירים לטיבלא דהנ"ל מין במינו ואע"ג דאמרי' לעיל דאפי' מין במינו יבש ביבש בטל אפ"ה סולת בסולת חשיב לה בלח וכן משמע בפרק בתרא דמסכת ביצה אלא למ"ד בתר מבטל אזלינן שירים מי הוי טיבלא וא"כ הו"ל מן בשאינו מינו ואמאי לא קא מבטל להו שירים. לשיבלא לרב חסדא ולהוי כמנתה שחסרה קודם קמיצה: לימא הך מתני' דלא כרבי חייא לרב חסדא ופרש"י ומה דלא מבטל להו לשירים דלהוי כריבוי כלומר שלתה לא מצי למיפרך לרב (חסדא) [חנינא] דנימא מהכא בתר מבטל אזלינן דאי בתר בטל [שירים] מי הוי טיבלא דאי נמי בתר בטל אזלינן וטיבלא מבטל לשירים לא הוי כריבה סלתה דבטל כמאן דליתיה דמי ולא מייתר ליה ונעשות סופר הוא מה שכתוב למיפרך לרב חסדא דאדרבה הו"ל למיפרך לרב חנינא ומשום חסרון שירים לא איכפת לן אי הוי מבטל טיבלא לשירים והוא ליה כשירים שחסרו בין קמיצה להקטרה דהא אמר ר"י לעיל בפ"ק דמקטיר קומץ עליהן ואפ' ר"ל דאמר אין מקטיר כי אותיב ליה ר"י אישתיק ליה וקשה לומרי מה שכתב רש"י דלא הוי כריבה סלתה משום דבטל דליתיה הוא שתר מה שפי' הצא עצמו במתני' גבי רבי יהודה דפירש דשתיהן פסולות הקומץ והמנתה הקומץ לפי שבולע משמנה נסכים והוי ליה ריבה שמנה אלמא לא אמרינן בטל כמאן דליתיה דמי ועוד אי בטל כמאן דליתיה דמי חרב שנתערב בבלול דאמר ר"י (הוא) לא יקרב ופי' לעיל

א) נל"ל טיבלא. ב) נ"ל משום ריבה שמנה.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לעולם וכו' לקדשים לגיהוי כמולין פ"ל לימא אליבא דרב חסדא דלא כרבי חייא וכו' דאין בבטל אלא היכא דאפשר למיהוי טומיה דהוי שירים לא מבטל ליה וכו' שיריים מי הוו נ"ב ואם כן הוה ממו ריבוי סולת לאחיך מנתה:

מוסף רש"י

דרב חסדא סבר בתר מבטל אזלינן. אלימא דר' יהודה אמרה בנתנות דאמר מין במינו לא בטיל מין בשאינו מינו בטל ותני רבי חייא נגלה ושחוטה בטולות זו בזו לר' יהודה, ומסמעינן רבי חייא דבי אמר ר' יהודה היכא דאפשר לו לגיהות כמותו אבל מי אפשר לו לגיהות כמותו מין בשאינו מינו הוה ובטל, ופריש רב חסדא דהאי אפשר ולא אפשר מבטל דבטל בשאינו מינו אבל מי אפשר לו לגיהות כמותו בהלמתיו הוי מין במינו ומי לא הוי מין בשאינו מינו, הלכך מיתי נגלה שנתערבה בחרבה זמיס של שחוטה בטלה כמי שאינה שם ותנוגע בהן אין טמא, דמין בשאינו מינו הוא דלי אפשר לשחוטה שהוא המבטל לגיות דרוסה נגלה אין השחוטה בטלה לגיות הנוגע בהן טמא ודאי לגרוף תרומה על מנגנו, לפי שאפשר לנגלה שהוא המבטל שתעשה שהורה כשחוטה דלמי מקרמה ואינה רואה לגר שוב אינה קרוים נגלה (ביצה לח:). נאמר הקטרה בקומץ. וקמץ והקטיר (ויקרא ב) ונאמר הקטרה בשיריים. לא תקטירו ממנו אשה לד' (שם) כל שממנו לאשים הרי הוא בכל מקטירו דהיינו שיריים (זבחים קי.).

שיטה מקובצת (המשך)

משום ב) חרב שריבה שמנה הוא ואמאי אם בטל כמאן דליתיה דמי הלא מייתר לכך פי' מורי דהכא לא איכפת לן בריבה סלתה דהיכא אשכחן פסול בריבה סלתה ובשילהי ואלו מנחות דאמרינן התם כל המנחות שריבה במדת עשרונן פסולות ופרש"י שם טעמא שאם מדד בעשרון גדול או שנתן עשרון ומחצה הו"ל קומץ מן החצי דיתר ונמצא שאין לעשרון קומץ שלם והו"ל קומץ חסר ואהי טעמא לא שייך הכא כיון דיכול לקמוץ מזו בפני עצמה ועוד פרש"י שם פי' אחר דטעמא דרבה במדת עשרונן פסולות משום דכתיב עשרון עשרון לעכב אם רבה ואהי פסול נמי לא שייך הכא כיון דיכול לקמוץ מזו בפני עצמה ומזו בפני עצמה: י) אמר רבי

רבי יהודה בתר חזותא אזיל ואידי ואידי מין במינו הוא אלא אליבא דרבי חייא ג) דתני רבי חייא נבילה ושחוטה בטילות זו בזו רבי חייא אליבא דמאן אי אליבא דרבנן הא אמרי עולין הוא דלא מבטלי אהדדי הא מין במינו בטיל ואי אליבא דר' יהודה ג) כל מין במינו לר' יהודה לא בטיל ג) לעולם אליבא דר' יהודה וכי קא אמר ר' יהודה מין במינו לא בטל ה"מ היכא דאפשר ליה למיהוי כוותיה אבל היכא דלא אפשר ליה למיהוי כוותיה בטל ובהא קא מיפלגי דרב חסדא סבר בתר מבטל אזלינן ור' חנינא סבר בתר בטל אזלינן תנן שתי מנחות שלא נקמצו ונתערבו זו בזו אם יכול לקמוץ מזו בפני עצמה ומזו בפני עצמה בשרות ואם לאו פסולות ג) והא הכא כיון דקמיץ ליה מחדא אידך הוה ליה שירים ולא קא מבטלי שירים לטיבלא מני אי רבנן הא אמרי עולין הוא דלא מבטלי הדדי הא מין במינו בטל אלא פשיטא רבי יהודה בשלמא למ"ד בתר בטל אזלינן בטל הוי כמבטל דלכי קמיץ מאידך הוו להו שירים כי הני ג) אלא למ"ד בתר מבטל אזלינן שירים מי קא הוו טיבלא לימא ד) (אליבא דרב חסדא) ד) דלא כרבי חייא התם כדר' זירא דא"ר זירא נאמרה ה) הקטרה בקומץ פ) ונאמרה הקטרה בשירים מה הקטרה האמורה בקומץ אין הקומץ מבטל את חבירו אף הקטרה האמורה בשירים אין שירים מבטלין את הקומץ ת"ש הקומץ שנתערב במנחה שלא נקמצה לא יקטיר ואם הקטיר זו שנקמצה עלתה לבעלים וזו שלא נקמצה לא עלתה לבעלים ולא קא מבטיל ליה טיבלא לקומץ מני אי רבנן הא אמרי עולין הוא דלא מבטלי הדדי הא מין במינו בטיל אלא פשיטא ר' יהודה בשלמא למ"ד בתר מבטל אזלינן מבטל הוי כבטל דכל פורתא חזי למקמץ מיניה ו) והוי ליה מין ומינו ומין במינו לא בטל אלא למ"ד בתר בטל אזלינן קומץ מי קא הוי טיבלא ו) לימא דלא כרבי חייא הא נמי כדרבי זירא ת"ש נתערב קומצה פ) בשירים של חברתה לא יקטיר ואם הקטיר עלתה לבעלים והא הכא דלא הוי מבטל כבטיל ו) ולא קא מבטלי ליה שירים לקומץ פ) מני אי רבנן וכו' ו) א"ר זירא נאמרה הקטרה בקומץ ונאמרה הקטרה בשירים מה הקטרה האמורה בקומץ אין קומץ מבטל את חבירו אף הקטרה האמורה בשירים פ) אין שירים מבטלין את הקומץ ת"ש אתיבלה בקצה בשומשמין ובכל מיני תבלין כשרה מצה היא אלא שנקראת מצה מתובלת קא סלקא דעתך דאפיש לה תבלין טפי ממצה בשלמא למאן דאמר בתר בטל אזלינן בטיל הוי כמבטל דלכי מעפשא הוי לה כתבלין אלא למאן דאמר בתר מבטל אזלינן ג) תבלין מי קא הוו מצה הכא במאי עסקינן דלא אפיש לה תבלין דרובה מצה היא ולא בטלה דיקא נמי דקתני מצה היא אלא שנקראת מצה מתובלת ש"מ כי סליק רב כהנא אשכחינהו לבני רבי חייא דיתבי וקאמרי עשרון שחלקו והניחו

חזקיה רבו של רבי יוחנן היה כדמוכח בפרק אלו קשרים (שבת קיב:) וכשעלה רב כהנא היה רבי יוחנן זקן ויושב בישיבה דמסרחי ליה בגיניה והתלמידים יושבים לפניו שורות שורות ורבי שמעון בן לקיש לומד לפניו והשתא מיהא קושיא דעל כרחך בימי חזקיה עלה כדמוכח כאן ושמא כמה פעמים עלה דאשכחן עדיין שעלה בימי רבי שמעון בר רבי שהיה מבירו של רבי חייא דאמרינן בזבחים בפרק קדשי

זירא נאמר הקטרה כו' הכא הוא עיקר מלתיה דר' זירא משום דקשיא בין למ"ד דאזלי' בתר מבטל ובין למ"ד דאזלינן בתר בטל אבל לעיל לא קשה אלא למ"ד דאזלינן בתר מבטל לא חש ר' זירא לתרץ אותו. תו"ח: ה) אמר ר' זירא ול"ג כדאמר רבי זירא דהכא אמר ר' זירא לעיקר מלתיה משום דפריך בין לרב חסדא בין לרבי חנינא: פ) אין שירים מבטלין את הקומץ לפיכך לא מבטלי שירים לטיבלא שהרי בטיבלא שירים וקומץ הוא ראית ביה ושירים לא מבטלי קומץ כדליף בגו"ש דהקטרה ושירים נמי לא מבטלי שירים ומין במינו לא בטיל ופירש רש"י דהא אפילו ר"י כו' ואף על גב דפליג היכא דנתערב הקומץ במנחת כהנים ובמנחת כהן משוח כו' ואף על גב דבכולהו כתיב בהו הקטרה ואפילו הכי בטלי אחדדי לאו פירכא היא כדפי' לעיל דהתם משום דאין בלילתן שוות ובלע עבה מרכה: יג) עיין בהשמטות שבסוף המסכת: יד) מין בשר: טו) אזיל דקאמר: יז) לרב חסדא תריץ הכי רב חסדא משמע מתניתין דדם קדשים רבה על של חולין והכי קאמר דראין אותו כאילו הוא מים וכשר של קדשים המואיל ואין המים ניכרים רבי יהודה אומר אין דם קדשים מבטל דם חולין המואיל ואפשר לו להיות כמותו ותיבות והוי ליה דלא כרבי חייא ליתא שמה: טו) קמיצה שלא תיהוי: יח) אלא היכי ותיבות אם לא נמחק: יט) ומאי דאלא: יט) דתיהוי ריבה אות כ' נמחק: כ) ר' יהודה. ס"א רבנן מודו דאין עולין מבטלין זה את זה: כא) בקצה כו' הא דתניא: כב) שכיב חזקיה כשעלה:

מסורת הש"ס

ג) בכורות כב., ב"ק ק., לעיל כב., ג) ב"ק מ"ז, ד) לעיל כיב מסקנא ולעיל כיב מ"ש. ב"ק, ה) [זבחים קי.], ו) ולא בטיל במבטל ולא קא כל ב"ק, ז) ב"ל דקמיה, ח) זב מה. ב"ק, ט) בפר. ב"ק, י) [דף כב.], כ) מחולין. ב"ק, ל) ל'ינבל תרץ אפסר [מחולין כו' וה"ל מין במינו לכ"ש וחכ"ל כל"ל ומלאכר הוא בפנים הוא נו' רש"ק, מ) ולא תהני. ב"ק, נ) ומסלא. ב"ק, ס) [לקמן מז:], ע) בכה. ב"ק, פ) [דף כב.], צ) [והוא"ל לה כתבלין יעב"ן], ק) שיך לדף כד., ר) רש"ק לגיהו וכ"ב. ב"ק, ש) פיכסחי לאיכה נוטה. ב"ק, ת) ב"ל זירא. ב"ק, ת) ולא. ב"ק, ב) ב"ק מ"ז,

ג) יומות פב. זבחים עט: חולין לח: נט: ק., לעיל כב., ג) רש"ק מ"ז, ד) ולא כרב מסקנא ולא כרב מ"ש. ב"ק, ה) [זבחים קי.], ו) ולא בטיל במבטל ולא קא כל ב"ק, ז) ב"ל דקמיה, ח) זב מה. ב"ק, ט) בפר. ב"ק, י) [דף כב.], כ) מחולין. ב"ק, ל) ל'ינבל תרץ אפסר [מחולין כו' וה"ל מין במינו לכ"ש וחכ"ל כל"ל ומלאכר הוא בפנים הוא נו' רש"ק, מ) ולא תהני. ב"ק, נ) ומסלא. ב"ק, ס) [לקמן מז:], ע) בכה. ב"ק, פ) [דף כב.], צ) [והוא"ל לה כתבלין יעב"ן], ק) שיך לדף כד., ר) רש"ק לגיהו וכ"ב. ב"ק, ש) פיכסחי לאיכה נוטה. ב"ק, ת) ב"ל זירא. ב"ק, ת) ולא. ב"ק, ב) ב"ק מ"ז,

והניחו בביסא. ואלו שני המצאין אין נוגעין זה [1] לזה: **מהו.** מי נטמא מחיצו או לא: **כי תנן.** בפרק חומר בקודש (מגיגה דף כ:) הכלי מצרף מה שבתוכו לקדש שאם נגע בטבול יום במקצתו פסל את כולו: **ה"מ דנגעי בהדדי כו'.** להכי נקט טבול יום משום דאין טומאתו חמורה לעשות ראשון ושני דאי טומאה אחרת ל"ל צירוף הא מטמא אותו הטמא את הכלי והכלי מטמא את השאר: **מי תנן כלי מחבר.** (ב) הוה משמע דנגעי אהדדי והכלי מחברם כאילו הוי חד ואם נטמא זה נטמא זה. מצרף משמע דאין נוגעין וזה מצרפן [ה] להיות אחד: **הושיט.** אחי עשרון אחד לגין הרך [ו] אחי עשרון: **מהו.** אם נגע בטבול יום בזה מהו שיטמא אותן [ז] שניה: **אין צריך לכלי.** כגון האי אחי עשרון שלישי דאין צריך לכלי דהא אינו מצטרף עם אלו למנחה אחת אין הכלי מצרפו וטהורים הראשונים: **הושיט עכול יום כו'.** באוירן ולא נגע לא בהן ולא בכלי: **צירוף לי דאורייתא.** יא] דאמרינן (מגיגה דף כג:) כף אחת [ח] הכתוב עשאו לכל מה שבכף אחת לא שנא לחומרא כגון טומאה ול"ש לקולא כגון קמיצה דהוי כאילו נוגעין וקמיצה מעלייתא היא: **או דרבנן.** ולחומרא ולא לקולא: **מזו בפני עצמה.** משמע שעומד מזו בצד הכלי כדי קומץ שאינו מעורב וכן יב] בזו: **הך דמערב הא לא נגע.** בקומץ וקתני כשרות אלמא צירוף דאורייתא: **אמר רבא דילמא.** לאו דקאי קומץ בפני עצמו יג]: **בגושין [ט] המחולקין העשוין כמסרק.** גופי הנמנה מחולקין מראש האחד מזו צד קומץ ומזו כדי קומץ אבל בראש האחד נוגעין כמסרק זה שמצד אחד מחובר ומצד אחד שייו מפוזרות: **מאי הוי עלה.** דשני חצאים מחולקים מהו לקמוץ מזה על זה משום צירוף כלי: **והריס ממנו.** בקומצו: **דומיא דב' כלים.** כגון דאין נוגעין זה בזה: **כגון קפיזא בקבא.** שחקק מדה קטנה בתוך מידה גדולה ונותן בפנימי חצי עשרון וחציו בחיצון דאע"ג דעריבי שני חצאין מעילאי בגודש הכלי: **כיון דמפסקי מחיצתא מפסאי.** דאין עירוב הגודש עירוב הואיל ואינו יד] בחויר הכלי. והא דייקינן הא כלי אחד דומיא דהאי שהוא בשני כלים כשר: **כגון עריבה** טו] . אגוזה טז] של תרנגולין ומחיצה נמוכה בחמצעית כדי לחלוק בין מים למורסן ואותה מחיצה נמוכה ואינה מגעת לשפת העריבה הילכך לאו הפסק הוא טז] דנגעי למעלה מן המחיצה שני חצאין באויר הכלי אבל הכא גבי ביצת דחלוקין הן לגמרי לא: **צירוף לי וחיבור מים מהו.** כלומר אחי עשרון שנטמא בצירוף כלי מהו שיטמא אחר בחיבור מים כגון אם יש שני חצאי עשרון בכלי ואין נוגעין ואחי עשרון יש חוץ לכלי וחיבור מים כגון נגוף או נגור מחבר את של חוץ לכלי יז] ומה שבתוך הכלי ונגע טומאה בזה שבכלי שאינו נוגע במים ונטמא חבירו משום צירוף כלי: **מהו.** שיטמא את יח] של זה בחיבור מים: **ה"מ דנוחי.** לאותו שבכלי מהני ולא לשל חוץ: **מחבר.** ונטמא החיצון: **חיבור מים וצירוף כלי.** כגון אם נטמא החיצון ונטמא זה שבכלי בחיבור מים: **מהו.** שיטמא זה את האחר משום צירוף כלי מי אמרינן דלא מהני צירוף אלא לטומאה שאירעה בתוך הכלי או לא אמרינן: **ונטמא אחד מהן.** ואח"כ הניח לשניהם בביסא ואין נוגעין דלההיא ודאי לא מהני צירוף שיחזור זה ויטמא את זה שהרי לא היה בכלי בשעת טומאה יט] (אלא אם כן) חזר טבול יום ונגע בטומאה שיקבל טומאה זו כדי לפסול חבירו: **הא שבע ליה טומאה.** דאשונה ולא יקבל עוד טומאה אחרת:

מדרש

[1] [מגיגה כד.], [2] בגופין, ל"ק, [3] לא. ל"ק, [4] כלים פכ"ז מ"ט [וש"ב מ"ז], [5] [במדבר ז], [6] בגופין. ל"ק, [7] ל"ל ערביה, [8] נ"א ואח"ב וגר' ל"ק אלא אח"כ ואזר, [9] אם אינם אלא בכלי כו', [10] ולא. ל"ק, [11] [והבלקן], [12] [ספ"ז דעוקצין], [13] וע' תו' זבחים קה: ד"ה מיהו,

תורה אור השלם

1. וְהָרִים מִמֶּנּוּ בְּקֹמְצוֹ מְסֹלֶת הַמִּנְחָה וּמִשַּׁמְנָהּ וְאֵת כָּל הַלְּבֹנָה אֲשֶׁר עַל הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה רֵיחַ נִיחֹחַ אַזְכָּרָתָהּ לַיהוָה:

ויקרא ו ח

הגהות הב"ח

(א) גמ' שבע ליה טומאה לו לא: (ב) רש"י ד"ה מי תנן כלי מחבר אי תנא כלי מחבר הוה משמע וכו' נטמא זה אבל מצרף משמע:

גליון הש"ס

גמ' שלא יביא עשרון בשני כלים. עי' לקמן דף ק ע"ב תוס' ד"ה אפסקי שם מי אמר' שבע ליה טומאה. עיין שבת דף לא ע"ב תוס' ד"ה פחות: תום' ד"ה שאין בו' דלא היה מעולם צריך לבלי. ע' בהר"ש פ"א דטהרות משנה ט:

מוסף רש"י

כלי מצרף מה שבתוכו לקדש. תמיכות אוכלים הרבה בכלי אחד וגנע טמא באחד מהן הכלי מצרפן להיות טולן תמיכה אחת ונטמאו טולן (חגיגה כ:). עריבה תרוכה וכה תוכי קודש מכאן ואוכלי קודש מכאן ואין נוגעין זה בזה וגנע טמא באוכלין שבראש אחד וכלי לא נגע, ואוכל אין מטמא כלי אפילו מדרבנן ואפ"ה האוכלין שבשני ראשיה טמאים שהכלי מצרפן (פסחים יט.). צריך לבלי. דומיא דקטורת שבכף דאחיני בה קרא כלי מצרפו, ואחיני צריך לבלי כגון שיני מנחה שהן אחיצה הן אין הכלי מצרפן (חגיגה כד.).

עין משפט נר מצוה

מ א ב מיי' פי"ב מהל' שאר אבות הטומאה הל"ז:
מא ג מיי' שם הלכה ח:
מב ד מיי' פי"ג מהל' כלים הל"ח:
מג ה מיי' פי"ח מהל' פסולי המ"מ הל' כג:
מד ו ז מיי' פי"ב מהל' שאר אבות הטומאה הל"ט:
מה ח מיי' שם הלכה י:

שיטה מקובצת

[1] ציירוף עיין בתוס' לקמן דף עז ע"ב: [2] אמאי הא דמערב הא לא נגע. דס"ד שהן מעורבין כל כך מצד אחד שיהא הסולת של זו חולק מקצת חבירו ומכסהו שלא יהא כל העשרון של זו חולק מקצת חבירו ומכסהו שלא יהא כל הנשרון של זו מחובר לעצמו (והו"ל) כגושין המחולקין כזה:

[3] מתתאי. עשרון לא כלי אחד ותיבת הא ליתא שם: [4] ערבית תרנגולין חיבת של ל"ש: [5] ציירוף כלי וחיבור מים. כגון עשרון שנחלק לג' חלקים השני חלקים הן בביסא אחד ולא נגעי אהדדי אלא שהכלי מצרפן לטומאה וחלק שלישי הוא חוץ לביסא ומים של נצוק או משקה טופח מחבר החיצון לאחד מן החלקים שבתוך הביסא ונגע טבול יום בחלק חבימי שאינו מחובר לחיצון ונטמא חבירו שבתוך הביסא כמותו מחמת ציירוף הכלי ומבעיא ליה אם טמא החיצון מפני חיבור המים והדר מבעיא ליה אם נגע טבול יום בחיצון ונמצא הפנימי המחובר לו טמא מחיבור המים אם יטמא הפנימי האחר שאינו מחובר לחיצון מפני ציירוף הכלי: [6] וציירוף כלי [מאי] תיקו והשאר נמחק: [7] אין נוגעין זה בזה: [8] מצרפן כאילו הם נוגעין הס"ד: [9] חצאי עשרון. ונתנו ביניהם: [10] אותן. השנים: [11] דאורייתא. דכתיב כף [12] ותיבת דאמרינן נמחק: [13] וכן. מזו תיבת בזו נמחק: הך דמערב. באידך דמנחה ממנחת הקומץ זו הא: [14] בפני עצמו. אלא בגושין. והד"א: [15] ואינו. מערב באויר: [16] ערבה. תרנגולין ארובה של: [17] הוא. דקא נגעי למעלה: [18] חוץ לכלי לאחר שבתוך תיבת ומה נמחק: [19] שיטמא זה את זה טומאה אלא אם חזר: [20] מצרף. יליף מדכתיב: [21] שיטמא. אחר בחבור: [22] עסה שלשה. עיין בר"ש במס' טבול יום: [23] הוא אם. אין לישת מי פירות מועלת: [24] נקט. דכשאדם לש: [25] יתיתי עיסה הבאין מזה ומזה במשקין:

[1] קדשי קדשים (דף עט.) כי סליק רב כהנא אסכמיה לר"ש ברבי דימיא וקאמר משמיה דר' ישמעאל בר' יוסי מזבח שנפגם כולו אבל ודאי הא דשאל לו רבי יוחנן ספיקותיו היה בסוף ימיו כשהיה ר' יוחנן ראש ישיבה כדמוכח בסוף ב"ק (דף קיז:) ור"ת פי' ההיא דגיטין (דף פד:) רבי יוחנן לתלמידיו שמבבל היה אומר כמו שמפרש הא לן והא להו בקידושין (דף כט.):

שאין צריך לכלי אין כלי מצרפו. בפרק במה לחגיגה (דף כג:) בגמרא הכלי מצרף [2] מדכתיב כף אחת ומותיב רב כהנא מההיא דמוסיף ר"ע ודייק מינה שהוא מדרבנן ומשני ר"ש בן לקיש משום בר קפרא לא נצרכא [3] לשירי מנחה דאורייתא את צריך לכלי הכלי מצרפו ושאין צריך לכלי אין הכלי מצרפו ואתו רבנן וגזור אפי' אין צריך לכלי כלי מצרפו ואם תימה שפשוט לרב כהנא כל כך דאין כלי מצרף מה שאין צריך לכלי [4] דלא משמע דפליג אההיא שיעורא ושמא סבר לה כההיא שיעורא דרבה בר אבוה דמשני התם כשאברו ע"ג קטבלא ג"נ דוקא בשירי מנחה שהיה כבר צריך לכלי מצרף כלי מדרבנן שלא יצא מקדושתו דקודש קמיצה ולא דמי להכא [5] דלא היה מעולם צריך לכלי:

צירוף דאורייתא או דרבנן. ומ"ת והא רב כהנא גופיה מדקדק בפרק במה לחגיגה (ג"ז שם) שהוא דרבנן מההיא דהוסיף ר"ע ויש לומר דשמא מספקא ליה משום שיעורא דתמם:

צירוף כלי וחיבור מים מהו. פי' בקונטרס כלומר אחי עשרון שנטמא בצירוף כלי מהו שיטמא [6] בחיבור מים כגון אם יש שני חצאי עשרון בכלי ואין נוגעין ואחי עשרון יש חוץ לכלי וחיבור מים כגון נגוף או נגור מחבר את שבתוך הכלי ונגע טומאה בזה שבכלי שאינו נוגע במים ונטמא חבירו משום צירוף כלי: [7] ונגע טבול יום מבחוץ אבל מבראי לא או דילמא לא שנא [8] תיקו: בעי רבא [9] עשרון שחלקו ונטמא אחד מהן והניחו בביסא וחזר טבול יום ונגע באותו טמא מהו [10] מי אמרינן שבע [11] לו לא אמר ליה אביי ומי אמרינן שבע ליה טומאה והתנן [12] סדין טמא

מדרש

במסכת טהרות פרק שמיני (מ"מ) עריבה שהיה קטפרס [13] (ונצוק) מלמעלן ומשקה טופח מלמטן וג' חתיכות כביצה אינן מצטרפות ושתים מצטרפות ור' יוסי אומר אפי' שתים אינם מצטרפות אא"כ היו רוצלות משקה ואם היה משקה עומד אפי' כעין החרדל מצטרף ר' דוסא אומר האוכל פרור אינו מצטרף ותוספתא [14] תניא אתרוג שנפרץ ותחבו בכוס או בקיסם הרי זה אין חיבור שאין חיבורי אדם חיבור [15] עיסה שלשה במי פירות טהורה שאין לך דבר שמחבר את האוכלין אלא שבעה משקין ודבר תימה הוא אם [16] לישת מי פירות אינה מועלת לחבר את הקמחה ושמא לשה לאו דוקא אלא אורחא דמילתא נקט [17] דבר שאדם לש במי פירות פעמים שמי פירות מחברין ג' חצאי זיתים עיסה [18] המשקין הבאין מזה לזה [19] : ועשאו

[1] נגעו. [2] ל"ל. [3] ל"ל. [4] ל"ל. [5] ל"ל. [6] ל"ל. [7] ל"ל. [8] ל"ל. [9] ל"ל. [10] ל"ל. [11] ל"ל. [12] ל"ל. [13] ל"ל. [14] ל"ל. [15] ל"ל. [16] ל"ל. [17] ל"ל. [18] ל"ל. [19] ל"ל.

ועשאו וילון טהור מן המדרס. וכגון דעבד ביה שינוי מעשה כדאמר בפרק במה אשה (שבת ד' נח:) דאין עולין מטומאתן אלא בשינוי מעשה ומסקנת כלים בפרק הכריס (מ"ו) מפרש איזו שינוי מעשה דתנן סדין שהוא טמא מדרס עשאה וילון טהור מן המדרס אבל טומאה טמא מת מאימתי טהרתה ב"ש אומרים משיתפר וב"ה אומרים משיקשר ר"ע אומר משיקבע (מ) וכי באיזה מדרס נגע זה לפי מה שהוא ר"ל דלא אמרינן שבע ליה טומאה ר"ל דאיירי בנגד שלא נקפל משדרס עליו הזב ועוד ר"ל דלא מיירי בשדרס עליו בגרגלו ערוס או נעול או בדבר שטומאת מדרס נגע דת"ס אתיא ליה מדרס ומגע בגת אחת ובגת אחת לא אמרינן שבע ליה טומאה כדמסקי' אלא כגון שיש פשוטי כלי עץ מפסיקין או דבריס שאין מטומאין מדרס: **כי** נגע בו **הוב מיהא טמא ואפילו** לבסוף כו'. לפי מה דס"ל לגאוני שאין חילוק בין בת אחת לזה אחר זה כדמוכח בסמוך בשבא לדקדק מפיסא יש לטמוה דמטמא קמא היה לו לדקדק דלא אמרינן שבע ליה טומאה דקאמר אבל טמא מגע מדרס ופיכושו בגת אחת באחת לו טומאת מדרס וטומאת מגע לפי שנוגע בעצמו דת"ק דרבי יוסי הוא ר"מ דקסבר טומאת בית הסתרים מטמא כדאשכחן בפ' בהמה המקשה (חולין דף עב:) דפליגי כי האי גוונא בשלשה על אלשה שנחלק וי"ל דלכך דייק מר' יוסי שלא תאמר הא דפליג עליה ר' יוסי וקאמר (י) באיזה מדרס נגע זה היינו משום דס"ל דאמרינן שבע ליה טומאה וא"ת בס"פ העור והרוטב (שם דף קכח:) גבי (מתיבתא דזית אבר) מן האי דאמר מישב עליו ואח"כ תתבו טמא לפי שירד עליו תורת טומאת אוכלין כשמישב עליו ואמאי טמא שבע ליה טומאה שהוא טמא טומאת אבר מן האי המורה וי"ל דאיכא נמי חומרא בטומאת אוכלין שמועיל לטמא בפחות מכביצה אוכלין וזה משלימו לכביצה (כ) ואין לתרץ דהאי דמישב עליו ואח"כ תתבו טמא משום דטומאת בית הסתרים (מז:) (נלא) מטומיא (מא) [דהשם אמרי' דמטומיא] דמוקי לה כר"מ ומיהו היא גופא תימה ואמאי לא אתיא כרבי יוסי וטמא דטמא משום דמקבל טומאה משעת פרישתו כדאמרינן בפרק בהמה המקשה (שם דף עב:) בשלש על שלש זי) (הבגד) הבאות מבגד גדול דבשעת פרישתן מאביהן מקבלות טומאה מאביהן וי"ל דבהעור והרוטב (שם דף קכח:) מייירי אפילו אין נשאר באבר כדי להעלות ארוכה כשאותבו דלא מטומיא ומיהו קשה בסוף כילד לוקין (פסחים דף פה:) גבי יולא גזרו ביה טומאה אי לא גזרו דקאמר ת"ש אבר שיצא מקצתו אותך כו' ואי אמרת גזרו ביה רבנן טומאה כי אתיין ליה מאי הוי הא קא מטמא ואכתי הא קא מטמא בשעת פרישתו ואין לומר דליכא כשיעור במה שבאותן דל"ל הוה ליה לגרוע בית הסתרים ואליבא דרבינא הוא דמשוי הכי אחר כך ואיש לומר דמיירי בפסחים (דף פה.) ובהעור והרוטב (חולין דף קכח:) יח) בגיתזים (כב) בעל כרחו דהא בכריתות בפרק אמרו לו (דף טו:) מוכח דלא מקבל טומאה בשעת פרישתו גבי אבר המדולדל באדם ומיהו לא מסתברא דמיתוקם הכיא (כ) דפסחים בגיתזין בעל כרחו דהא קתני אותך עד שמגיע לעצם ולקוף עד שמגיע לפרק ואותך ושמא כשאותך בסכין לא מקבל טומאה בשעת פרישתו לפי שהסכין מפריש בין זה לזה מ"ל מאתך בסכין מעטו ומשליך ואותך [ומשליך] עד שמאתך את כולו שאינו נוגע עכשיו בגת אחת וכן מפרש בהדיא בירושלמי באתך כל שהוא ומשליך ואם תאמר אמאי איצטריך לשנויי בהעור והרוטב (שם דף קכט.) דאתיא כר"מ ליימא דמיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו דקאמר רבינא בפרק בהמה המקשה (חולין דף עב:) ובפרק כילד לוקין (פסחים דף פה.) ויש לומר דההיא סוגיא דלא כרבינא מ"מ לא אמרינן מיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו אלא בדבר העומד ליאתן כי יבש (ל) דהשתא שיצא והוציא עובר את ידו ורגליו דידות הכלים שעתיד בפרק ואלו קשרים (שבת דף קיב:) ובפרק ב' דעירובין (דף כד.) דאמרינן סגדל שנפסקה אחת מאזניו ותיקנה טומא מדרס נפסקה שניה ותיקנה טהור מן המדרס אבל טומא מגע מדרס ופריך מאי שנא דאשה דהשתא קיימא

א) ר"ל לאחי דמוכיח דלא אמרינן שבע ליה טומאה אפי' בזה אחר זה וכו'. ב) ר"ל ותסתם שם מפיסא דלא קתני רק על העשרון שסופרים למנחה זו ולא על התערובת.

מז א מיי' פכ"ג מהל' כלים הל"י:
מז ב מיי' פי"ח מהל' פסולי"מ הל' מ:
מח ג ד מיי' שם הל' מ:

שיטה מקובצת

א) מדרס ועשאו וילון טהור מן המדרס. אליבא דרבי (יהודה) [מאיר] אבל טמא מגע מדרס משום דנוגעת כל נימא ונימא שהיא טמאה מדרס בחברותה והוה ליה מגע מדרס לטמא אוכלין ומשקין ואע"ג דסלקא מיניה טומאת מדרס שלא יטמא טומאה חמורה לטמא אדם וכלים הואיל ואינו מיוחד למדרס: ב) א"ר יוסי. וכי באיזה מדרס וכו' ואי משום שנוגעת כל נימא ונימא בחברותה טומאת בית הסתרים אינו מטמא: ג) בשני סדינין המקופלין כו'. וצ"ל דמיירי בשיש אויר מפסיק בין עליון לתחתון דאי במקופלין זה ע"ג זה בלא הפסק אויר נמצא שהכביד עצמו על שניהם יחד וא"כ העליון נמי היה לו לישמא מגע מדרס בבת אחת כמו בתחתון אבל כשיש אויר מפסיק ביניהם נמצא דנחת מדרס על העליון קודם שיגע בתחתון ותו לא חלה ביה מגע מדרס דהוי ליה טומאה קלה על החמורה: ד) ואמאי נימא שבע ליה טומאה חמורה על התחתון ולא יחות עליה תו טומאת מגע מדרס וא"ת לפי סברת המקשה דלא מחלק בין בבאין בבת אחת לבאין בזה אחר זה תיקשי ליה היא גופיה העליון אמאי אינו טמא מגע מדרס משום דנוגע בתחתון וי"ל שלעולם היה יודע המקשה שיש לנו לחלק בין בת אחת לזה אחר זה לגבי דלא יוד בזה אחר זה קלה על החמורה והכא היה מקשה כיון דלא אמרינן שבע ליה טומאה בקלה וחמורה בבת אחת הכי נמי לא הל"ל שבע ליה טומאה בקלה על קלה אפי' בזה אחר זה ומשני דאין לדמות כלל בת אחת לזה אחר זה דנהי דלא אמרינן שבע ליה טומאה בבת אחת בזה אחר זה יש לנו לומר שבע ליה טומאה וא"ת לעיל דמקשה ליימא שבע ליה טומאה אפי' בזה אחר זה א) לגבי כי נגע ביה הזב לבסוף תיקשי ליה מסיפא עליון אמאי אינו טמא נמי מגע מדרס לפי שנוגע בתחתון וי"ל דאה"נ דמצי לאקשויי מיניה וא"ת אדמקשה ליה מסיפא דלא אמרינן שבע ליה טומאה תיקשי ליה מרישא גופיה ממילתיה דת"ק דאמר אבל טמא מגע מדרס אלמא לא אמרינן שבע ליה טומאה ותירץ ר' שמעון מיירילא דפשיטא ליה דטומאה דאתיא מגופיה כגון במילתא דת"ק לא אמרינן דשבע ליה טומאה: ה) הא איכא תילתא דקומץ דלא קריב שהרי מחמת חצי העשרון הוא שהרי שלשתן הוזקקו לקומץ זה הילכך הוי האי קומץ חסר תילתא ל"א הא איכא דנקא והיא היא דהיינו דנקא לכל אחד ואחד

מדרס. שסכך עליו זב: **ועשאו וילון.** פרשו לפני הפתח וקבעו שם: **טהור מן המדרס.** ולא יטמא עוד אדם ז) שהרי אין עשוי למדרס וכל שאינו ראוי למדרס אינו טמא מדרס דאמרינן במסכת מגיגה (דף כג:) מי שמיוחד ליטיבה יצא זה שאומר לו עמוד ועשה מלאכתנו אבל טומאה מגע מדרס לטמא אוכלים ומשקים כמי (ג) שנגע במדרס: **אלא.** להכי מהני ליה וילון שאם נגע בו זב קודם שעשאו וילון והיו עליו שתי טומאות מדרס ומגע עכשיו טהור מן המדרס מלטומאת אדם או כלים ונשארה עליו ח) תורת מגע לאוכלין ומשקין: **כי נגע בו זב מיהא טמא.** נמי טומאת מגע (ה) אפי' לבסוף לאחר שנטמא מדרס תלה בו) טומאת מגע להאי עניינא שכשיעשו וילון ויטהר מן המדרס תחול עליו טומאת מגע: **ואמאי נימא הא שבע ליה.** דילמא מקמי מדרס. נגע בו ואח"כ דרס עליו דהכא ליכא למיפרך הא שבע ליה (ו) ט) משום דטומאה אחריגאה) תמורה מן הראשונה ואלה עליה אבל הכא גבי עשרונות דאידי ואידי ראשונה ושניה קלה היא דכין זו וכין זו טומאת אוכלין היא ולא מיילא שניה כלל: **אלא מסיפא.** נפקא לה אמר שבע לה טומאה: **אחתון טומאה** (ט) **מדרס.** שאפילו י' מלעות תחתיו כולן ו) טומטומות מדרס: (ו) **מגע מדרס.** משום דנגע בעליון ונפקא מינה שכשיעשו לתחתון וילון ויטהר מן המדרס עדיין יהא טמא טומאת מגע: **ליתא שבע ליה.** טומאת מדרס: **הכא בזה אחר זה.** גבי חלאי עשרונים: **אבוד וראשון מלטרפין.** ונטמא הראשון מחמת זה בגילוף כלי: **מופרש.** שהפרש תחת זה אינו מלטרף לפסול עמו שהרי לא הופרש ע"מ להלטרף עם יא) האבוד ו) שהרי שניהם יב) אבודים: **בני ביקפא דהדדי.** בני בית אחד הן שכולן מכח מנחה יג) אחד ט) בלו: **ביקפא.** בי עקתא ט) בית לר: **קמץ מן הראשון שניהם האחרים אין נאכלין.** שהרי שניהם מזקקין לקומצו של ראשון וקומץ אינו מתיר אלא עשרון אותו מאי שהופרש ממנו ואחד מן האחרים הללו וכיון דלא ידע איזהו יד) לא נאכל לא זה ולא זה: **ושירי דידיה.** לאותו חלאי עשרון ראשון שהופרש ממנו הקומץ: **והא איכא דנקא דקומץ דלא קריב.** דהא תילתא דהאי קומצא אינו שו) חשוב (מ) מחמת חלאי עשרון השלישי הוא שהרי שלשתן הוזקקו לקומץ זה הילכך הוי האי קומץ חסר תילתא דמנו שהרי שלשתן הוזקקו לקומץ זה הילכך הוי תילתא דמנו אבל אם אינו נאכל תיבת לא ל"ש: עון) חשוב שהרי מחמת: (ח) דומטאת בית הסתרים טמטמא דמוקי: יח) בשלש על שלש הבאות ותיבת הבגד נמחק: יט) בגיתזין בכל כחו: יט) כי ההיא דאבר שיצא מקצתו:

ז) רש"ק מ"ז, ג) [יתקן לחיות אמר רב אמי וכ"ה ברש"י על נכון], ג) כמו. ד"ק, ד) ל"ל אתמרוהו. ה) ל"ל טומא. ו) טומאות מדרס ומגע מדרס והל"ל. ל"ק, ז) אבוד הס"ד והאמר יש לממוק. ל"ק, ח) אמת. ל"ק, ט) [נפב מז:], י) [המוקך מיום בשר מאבר], כ) ולפסר עוד לתרץ כו' הסתרים טמטמא דמוקי כו'. ל"ק, ל) רש"ק, מ) רש"ק, נ) ל"ק מ"ז, ס) דפסחים בגיתזין בכל כמו. רש"ק ול"ק,

הגהות הב"ח

(א) גמ' א"ר יוסי וכי בחיה מדרס: (ב) שם בטמא מדרס ואח"כ נ"ל בתוקן זה עומ: (ג) שם ואמאי לימא: (ד) שם אמר רב אמי דבי מקומן: (ה) רש"י ד"ה כי נגע וכו' ואפילו וכו' תלה עליו טומאת מגע: (ו) ד"ה עלמא וכו' הא שבע ליה טומאה מעוט: (ז) ד"ה ומגע מדרס וכו' מגע מדרס הס"ד: (ח) ד"ה והא ליכא וכו' דמחמת: (ט) תוס' הס"ד ועשאו וכו' מעיקבע הס"ד ואח"כ מ"ה וכו בחיה מדרס דאם לא כן אמאי ליה: (י) ד"ה כי נגע וכו' ולאמר וכו בחיה: (כ) **בא**"ד בגיתזין בכל כחו דהא: (ל) **בא**"ד בדבר העומד ליאתן כי היבש דאבר שיצא מקצתו והוציא עובר:

גליון הש"ם

גמ' **אבר רבא** עשרון שחלקו ואבר א' מהן. עי' לקמן דף פ' ע"ב תוס' ד"ה מולנו:

שיטה מקובצת (המשך)

משני חצאי עשרון הצריכין למנחה והיינו תילתא לשניהן [ד"ה] בדעתא דכהן. עי' תוס' לקמן דף עו ע"ב: וכהן כי קמיץ אעשרון אבר מן המורה וי"ל דהיכי נמי מוכרא בעמומת מוכלין שמועיל לטמא בפחות מכביה אוכלין וזה משלימו לכביה ב) ואין לתרץ דהאי דמישב עליו ואח"כ תתבו טמא משום דטומאת בית הסתרים (מז: (נלא) מטומיא מא) [דהשם אמרי' דמטומיא] דמוקי לה כר"מ ומיהו היא גופא תימה ואמאי לא אתיא כרבי יוסי וטמא דטמא משום דמקבל טומאה משעת פרישתו כדאמרינן בפרק בהמה המקשה (שם דף עב:) בשלש על שלש ז) (הבגד) הבאות מבגד גדול דבשעת פרישתן מאביהן מקבלות טומאה מאביהן וי"ל דבהעור והרוטב (שם דף קכח:) מייירי אפילו אין נשאר באבר כדי להעלות ארוכה כשאותבו דלא מטומיא ומיהו קשה בסוף כילד לוקין (פסחים דף פה:) גבי יולא גזרו ביה טומאה אי לא גזרו דקאמר ת"ש אבר שיצא מקצתו אותך כו' ואי אמרת גזרו ביה רבנן טומאה כי אתיין ליה מאי הוי הא קא מטמא ואכתי הא קא מטמא בשעת פרישתו ואין לומר דליכא כשיעור במה שבאותן דל"ל הוה ליה לגרוע בית הסתרים ואליבא דרבינא הוא דמשוי הכי אחר כך ואיש לומר דמיירי בפסחים (דף פה.) ובהעור והרוטב (חולין דף קכח:) יח) בגיתזים (כב) בעל כרחו דהא בכריתות בפרק אמרו לו (דף טו:) מוכח דלא מקבל טומאה בשעת פרישתו גבי אבר המדולדל באדם ומיהו לא מסתברא דמיתוקם הכיא (כ) דפסחים בגיתזין בעל כרחו דהא קתני אותך עד שמגיע לעצם ולקוף עד שמגיע לפרק ואותך ושמא כשאותך בסכין לא מקבל טומאה בשעת פרישתו לפי שהסכין מפריש בין זה לזה מ"ל מאתך בסכין מעטו ומשליך ואותך [ומשליך] עד שמאתך את כולו שאינו נוגע עכשיו בגת אחת וכן מפרש בהדיא בירושלמי באתך כל שהוא ומשליך ואם תאמר אמאי איצטריך לשנויי בהעור והרוטב (שם דף קכט.) דאתיא כר"מ ליימא דמיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו דקאמר רבינא בפרק בהמה המקשה (חולין דף עב:) ובפרק כילד לוקין (פסחים דף פה.) ויש לומר דההיא סוגיא דלא כרבינא מ"מ לא אמרינן מיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו אלא בדבר העומד ליאתן כי יבש (ל) דהשתא שיצא והוציא עובר את ידו ורגליו דידות הכלים שעתיד בפרק ואלו קשרים (שבת דף קיב:) ובפרק ב' דעירובין (דף כד.) דאמרינן סגדל שנפסקה אחת מאזניו ותיקנה טומא מדרס נפסקה שניה ותיקנה טהור מן המדרס אבל טומא מגע מדרס ופריך מאי שנא דאשה דהשתא קיימא

מ) מדרס ז[א]ועשאו וילון טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס ב[ג] א"ר יוסי (ד) באיזה מדרס נגע זה אלא שאם נגע בו הזב טמא מגע הזב כי נגע בו הזב מיהא טמא ואפי' לבסוף (ה) (ו)(במא מדרס ואח"כ מגע הזב) (ז) אמאי לימא שבע ליה טומאה א"ל וממאי דהאי שאם נגע בו הזב לבתר מדרס דילמא מקמי מדרס דהויא טומאה חמורה על טומאה קלה אבל הכא דאידי ואידי טומאה קלה לא אלא מסיפא מודה רבי יוסי ג[ד] בשני סדינין המקופלין ומונחין זה על זה וישב זב עליהן שהעליון טמא מדרס והתחתון טמא מדרס ומגע מדרס ד[ה] ואמאי לימא שבע ליה טומאה התם בבת אחת הכא בזה אחר זה ה[ו]אמר רבא עשרון ב[ז]שחלקו ואבד אחד מהן והפריש אחר תחתיו ונמצא הראשון והרי שלשתן מונחין בביסא נטמא אבוד אבוד וראשון מצטרפין מופרש אין מצטרף נטמא מופרש מופרש וראשון מצטרפין אבוד אין מצטרף נטמא ראשון שניהם מצטרפין אביי אמר אפילו נטמא אחד מהן נמי שניהם מצטרפין מ"ט כולהו בני ביקתא דהדדי נינהו ג[ח]וכן לענין קמיצה קמץ מן האבוד שיריו וראשון נאכלין מופרש אינו נאכל קמץ מן המופרש שיריו וראשון נאכלין אבוד אינו נאכל קמץ מן ראשון שניהם אינן נאכלין אביי אמר אפילו קמץ מאחד מהן שניהן אינן נאכלין מ"ט כולהו נמי בני ביקתא דהדדי נינהו מתקיף לה רב פפא ושירים דידיה מיהא נאכלין ד[ט] הא איכא דנקא דקומץ דלא קריב מתקיף לה רב יצחק בריה דרב משרשיא וקומץ גופיה היכי קריב הא איכא תלתא חולין ה[י](ד) רב אשי ו[יא]אמר קומץ ו[יב] בדעתא דכהן תליא מילתא וכהן כי קמיץ אעשרון קא קמיץ:

מתני'

ל) רש"ק מ"ז, ג) [יתקן לחיות אמר רב אמי וכ"ה ברש"י על נכון], ג) כמו. ד"ק, ד) ל"ל אתמרוהו. ה) ל"ל טומא. ו) טומאות מדרס ומגע מדרס והל"ל. ל"ק, ז) אבוד הס"ד והאמר יש לממוק. ל"ק, ח) אמת. ל"ק, ט) [נפב מז:], י) [המוקך מיום בשר מאבר], כ) ולפסר עוד לתרץ כו'. הסתרים טמטמא דמוקי כו'. ל"ק, ל) רש"ק, מ) רש"ק, נ) ל"ק מ"ז, ס) דפסחים בגיתזין בכל כמו. רש"ק ול"ק,

מתני' הצץ מרצה. והמנחה כשירה והשיריים נאכלין: **גמ'** [1] **הא אינו נושא אלא עון טומאה.** הואיל ויש בה לד קל: **שהותרה מכללה בצבור.** דכתיב בתמיד (במדבר כח) במועדו אפילו בטומאה: **מכללו בצמה.** מכללו שנאסר יולא במשכן דאין שם קלעים. ויולא דנאסר במשכן מפרש בכילד צולין (פסחים דף פב.) [1] [מקרא] [2] מדוע לא אכלתם את [3] [החטאת] במקום הקדש: **ואימא עון שמאל.** לכתחילה בעינן ימין כדאמרינן בפרק ראשון (לעיל דף י.) כ"מ שנאמר אצבע כו': **כיום הכפורים.** נטל את המחתה בימינו ואת הכף בשמאלו: **אמר קרא עון.** ונשא אהרן את עון לכתחילה בכל מקום ודחיתי לעון בצבור מפני כבוד צבור ביחיד הצץ מרצה: **לאפוקי שמאל.** דאין בה שום עון דהכי הוא הכשר מצותו: **רב אשי אמר.** לא מצית אמרת צץ מרצה על עון שמאל: **דאמר קרא עון הקדשים ולא [4] מקדישים.** עון המצוי בהקדשים שמיינין לעבוד ולקדש קומץ בימינו ועבדו בשמאל אינו נושא: **לא ירצה.** בשור ושה שרוע וקלוט וגו' (ויקרא כב): **לא לרצון.** כל אשר בו מום לא תקריבו וכו' [6] : והאי שוגג ומזיד מפרש לקמן [7] אהייא קאי אי אזריקה אי [7] אטמא: **ובעובד כוכבים.** עובד כוכבים שאינה קרבנו ונטמא הדם דאמרינן בפרק אלו מנחות (לקמן דף עג.) אינם אינם מביא ישראל אשר יקריב קרבנו) מה מ"ל יא [8] (קרבנו) אינם אינם לרבות את העובדי כוכבים שנודרין נדרים ונדבות כישראל:

מתני' נטמא [8] הקומץ והקריבו הצץ מרצה יצא והקריבו אין הצץ מרצה שהצץ מרצה על הטמא ואינו מרצה על היוצא: **גמ'** [1] תנו רבנן [1] ונשא אהרן את עון הקדשים [6] וכי איזה עון הוא נושא אם תאמר [2] עון פיגול הרי כבר נאמר לא יחשב א"ת עון נותר הרי כבר נאמר לא ירצה [3] הא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור מתקיף לה רבי זירא אימא עון יוצא [4] שהותר מכללו בבמה אמר ליה אביי אמר קרא [1] לרצון להם לפני ה' עון דלפני ה' אין עון דיוצא לא מתקיף לה רבי אילעא אימא עון שמאל שהותר מכללו ביום הכפורים אמר ליה אביי אמר קרא עון עון שהיה בו ודחיתיו לאפוקי יוה"כ דהכשירו בשמאל הוא רב אשי אמר עון הקדשים ולא עון המקדישין אמר ליה רב סימא בריה דרב אידי לרב אשי ואמרי לה רב סימא בריה דרב אשי לרב אשי ואימא עון בעל מום שהותר מכללו בעופות דאמר מר [3] תמות וזכרות בבהמה ואין [2] תמות וזכרות בעופות אמר ליה עליך אמר קרא לא ירצה [5] [2] כי לא לרצון יהיה לכם: תנו רבנן [3] [2] דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה במה דברים אמורים ביחיד אבל בציבור בין בשוגג בין במזיד הורצה [7] ובעובד כוכבים בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון לא

קיימא שניה שניה נמי הא מיתקנא לאשותה ומשני פנים חדשות בגו [2] והשתא אימא אתא ליה אי קודש שנפקקה לאשותה אם כן כמו שעיכר מן הממדרש יטהר ממנע [3] דהא שבע ליה טומאה [4] ויש לומר דכשמיקן אזון לאשותה חל על אזון מגע ומדרש בגבא אחת ובגבא אחת לא אמרינן שבע ליה טומאה כדמסקינן ומנו דחייל מגע אזון חייל נמי אי כולהי קדמל כיון דהכל כלי א' והכ"ש מפרש דלא שיך שבע ליה טומאה בטומאה בבאה מעצמו כגון דהיא דסגדל ומחיצ עליו ואחר כך אתכו [3] ומדרש מגע דמ"ק דר' יוסי דבאה מעצמו שנוגע בעצמו אבל סדיים המקופלים טמא על מה שנגע [5] בחבירו: **בשני** סדינים המקופלים בו'. בשניהלה למעלה [6] מזה ויש אויר קצת ביניהם אייר לאי בזה על גב זה ממש אי כשיצב הכביד עליהם שניהם בגבא אחת א"כ עליון ליטמא מגע כמו אחתון ואם הכביד על העליון אחילה א"כ [6] קודם לאחתון מגע למדרש כשנגע בעליון ובוטמא מדרש לה מטמא אחתון עד שיבביד עליו אבל כשיש אויר ביניהם כי אתי זב ויתיב בעליון מיד כשנוגע עליון באחתון אתי בשני לאחתון מדרש ומגע בגבא אחת ועליון קדש לה מדרש למגע וא"ת אמאי אינטריך לשנויי שיש מילוק בין בא אחת לזה אחר זה לימא דקא מיירי במקופלים זה על גב זה דקדם האחתון מגע למדרש ושמא קסבר המכביד על שניהם בגבא אחת ועוד א"כ מאי מודה הייבו שאם נגע בהם הזב דאוקימנא מקמי מדרש וא"ת ותיקשי ליה לאביי אינו גופא מאי שנא אחתון מעליון שאין אביי ממלק בגבא אחת וא"כ עליון נמי ליטמא מדרש ומגע דהא קנגע באחתון וי"ל דיודע היה אביי שיש חילוק אלא לרבא הוה מקשה משום דאית ליה שבע טומאה אפי' היכי דמהמי מגעו לטמא האי עשרון אחר דא"כ אפילו בגבא אחת נמי נימא שבע ליה טומאה ולא ליחול עליה טומאת מגע אי נמי משווה בא אחת לזה אחר זה לגעיל דהוי קלה על קלה: **ונשא** אהרן את עון הקדשים בו'. פי' הקונטרס בפ"ק דפסחים (דף טז:) יב] גרסינן אם עון נותר הרי כבר נאמר לא יחשב ואם עון פיגול הרי כבר נאמר לא ירצה ופי' דהכי איתא בת"כ ור"ת גריס איפכא בפיגול לא יחשב ונותר לא ירצה משום דמסקינן בפ"ב דזבחים [1] ותרוייהו מקרא אריכא נפקי דבגבא בה לא ירצה ולא יחשב ומה [2] שמזכר פיגול דבגבא בה לא ירצה משום דמסקינן בפ"ב דזבחים [3] לאחר שהוכשר יחזור ויפסל אלא מחשבת חוץ לזמנו דהייבו שנאכלת פיגול כתב במקרא בהדיא: **אם** עון נותר בו'. לאו נותר ממש קאמר כדאמר בזבחים [4] דמתוקס ביה קרא אלא בטומאה ואומר ר"מ משום דכתיב לרצון להם משמע דבר שהוא לרצון במקום אחר ולהכי דחיק לאשכוחי הותר מכללו בכל הני דפריך וא"מ ונותר ופיגול היכן הותרו מכללן אלימטריך ליה לא יולה ולא יחשב ואומר ר"מ דפיגול הותר מכללו בבמה דאיכא בגבא אחת שייך שם מחשבת חוץ למקומו ונותר כדי נסבה ומגב פיגול נקט נותר הואיל ואשכחה ביה קרא אע"ג דלא צריך אי נמי הותר מכללו בראשו של מזבח דאיכא למ"ד אין ליה מועלת [5] שם בריש תמיד נשחט (פסחים דף נט.) ובפרק המזבח מקדש (זבחים דף פז:) ומיהו פלוגתא דאמוראי היא וקשיא לא למ"ד ליה מועלת שם [6] בראשו מהך ברייתא וגראה דנותר יש ללמדו עון עון [7] מרילוי צץ ופיגול נמי מצי למילף הכי ועוד יש לפרש דנותר [8] הותר מכללו במנחת כהנים ומנחת כהן משיח וקומץ וכל דבר שאין בו מתירין דאין חייבין עליו משום פיגול כדתנן בזבחים ובמותר הכהנים במתנה בזבחים ובמנחת כהנים דבפרק בית שמאי (דף מג.) ואפי' פסולא נמי נראה דליכא כדאמרינן בסוף פ"ק דזבחים (דף יד.) מודה רבי שמעון בהולכת מטאות הפגימות ופריך והאמר רבי [9] (ישמעאל) כל שאינו על מזבח החיצון כשלמים אין חייבין עליו משום פיגול ושני מודה ר"ש לפסול מקל וחומר ומה שלא [10] לשמן הכשר בשלמים פסול בחטאת חוץ לזמנו הפסול בשלמים אינו דין שפסול בחטאת משמע דאי נאו קל וחומר הוה אמינא דאפי' פסולא ליכא א"כ במנחת כהנים ומנחת נסכים דליכא קל וחומר דלא ליאפקי שלא לשמן ליכא פסול כלל אלמא אשכחן נותר דהותר מכללו לגמרי: **אימא** עון יוצא בו'. [11] מעון דזרות שהותר מכללו בבמה הוה מצי לאקשויי ולשנויי [12] כגון מעון יולא: **ואימא** עון שמאל שהותר מכללו ביום"כ. הא דלא קאמר בהולכת הבריס לכבש דאמרינן בסוף פ"ק דזבחים (דף יד) [13] הרגל של ימין בשמאלו משום דאין זו עבודה המעכבת כפרה ומהאי טעמא נמי לא פריך מעון לילה שהותר לאיכרים ופדרים:

עון קדשים **ולא** עון המקדישים. תימה הא למ"ד טומאה דחויה היא בגבוד ובעיא לין לרבויי דאמרינן בפ"ק דיומא (דף ז:) דאמרה על הכהנים העושים בטומאה ולעיל בהקומץ זוטא [1] פירשתי: **ואימא** עון בעל מום שהותר מכללו בעופות. וא"ת ואמאי לא פריך מעון טריפה שהותר במליקה דהא חשיב הותר מכללו בפרק קמא (לעיל דף ו.) דאמר טריפה שהותרה מכללה מאי היא אילימא בעולת הטעוף כו' ובטריפה לא כתיב לא יולה ולאחיי ולאחיי דמשני עון שהיה בו ודחיתיו ניחא דלאפוקי טריפה שהוכשרה בכך אבל נרא אי קשיא דא"ש דאמרינן עון קדשים ולא עון חולין לאפוקי טריפה דשייך בחולין וא"ת [2] [3] עון לאון שהותר מכללו אלא כהן גדול ולרב אשי דמשני לעיל עון קדשים ולא עון מקדישין ניחא אלא לאחיי קשיא ושמא [4] אית להו דהדדי וא"ת ואימא עון דמחוסר זמן כגון חוץ מ' שהותר מכללו בעופות דאמר בפ"ק דחולין (דף כב:) דבני יונה כשירין משיעלעו דם ויש לומר דכתיב ביה לא יולה דהא [5] מיום שהמיט ובלאה יולה כתיב הא קודם לא יולה ומיהו קשה מעון אותו ואת בנו דהותר מכללו בעופות ולפי מה שפי' עון קדשים ולא עון חולין ניחא ועוד אמרינן בפ' אותו ואת בנו (שם דף פ:) דכל הפסולין שבשור ושה הרי הם בלא יולה: **אבל** בצבור בין בשוגג בין במזיד הורצה. תימה דבהאשה רבה (יבמות דף ל.) מייתי ריש"ל דהך ברייתא ודייק עלה והא הכא [6] דרבוי מרבי ליק דתניא על מה הליק מרבה כו' והשתא מסיפא גופא הוה ליה לאימויי דדקתני בסיפא הכא דבגבור בין בשוגג בין במזיד יחיד אי לא משום דביחיד קנסינן מזיד ויש לומר דאי מסיפא הוה אמינא דטעמא לא משום דין אלא משום דטומאה הותרה בגבוד אף על גב דלשון הורצה משמע ליה: בשוגג

הרצאת פסול ולא יחשב שלא יערב בו מחשבות אחרות. ע"ג תו"ח: **יד)** וא"ת למה לי האי טעמא תיפוק: **טו)** תיבת בראשו נמחק: **טו)** הותר מכללו גליון והר"ם מפרש דחוץ לזמנו דתודה הוטאת שיש להם הכשר בשלמים וחוץ לקומנו דהטאת הוכשרו בקרשים קלים הנאכלים בכל העיר: **יז)** רבי. שמעון כל: **יח)** שלא לשמו: **יט)** אימא עון יוצא. תימה אמאי לא פריך מעון זר שהותר בבמה וי"ל דכי היכא דדרשינן עון דלפני השם מרצה כמו כן בעינן שיש לו ריצוי לפני השם לאפוקי עון זר דאין לו ריצוי לפני השם אלא בבמה. תו"ח: **כ)** ולשנויי **כא)** שנוכר פגול. גיליון וקשה להר"ם דהכי לא דריש בזבחים אלא מפיק חוץ לזמנו מבוים השלישי וחוץ למקומו מפיק מפיגול דאיכא ולא יולה דלרשה אחרינא כהרצאת כשר כך מכבר בכבשים ובעזים מלגלא כתיב לרצונכם תמים זכר ולשמוק. לימדך שאין מקפיד על תמות וזכרות אלא על אלו (קידושין כד:). בכהמה כתיב תמים זכר אבל עוף לא כתיב בו תמים ולא זכר. הילכך לא פסלי בהו מומין קטנים כגון דוקין שבעין אלא מומין גדולים כגון מחוסר אבר משום הקריבהו נא לפחתך (מלאכי כב:). **דם שנטמא בשוגג הורצה.** דהקיש מלילה ומותר בשר בחלילה (גיטין נד:). **במזיד לא הורצה.** קנסא דרבנן הוא ולא שיבא אחר דא"כ נמצאו ב"ד מתנין לעקור דבר מן התורה ולהכיא חולין לעזרה אלא לא הולילה לאחיי בשר בחלילה אבל בעלים מתכפרו, והכי אמר לה רבי יוסי ב"ש בחמ' יבמות (דף ל.) (זבחים סה:). **ובעובד כוכבים וכו' לא הורצה.** דכתיב לרצון להם ולא לעובדי כוכבים (זבחים סה:)

מסורת הש"ס

א) פסחים עז: יומא ז. זבחים כג., **ב)** לעיל ו. חולין כב. זבחים קטז. קידושין כד: תמורה יד., **ג)** פסחים עח: פ: יומא ז. שבועות ל. זבחים מה. גיטין נד., **ד)** זבחים עו: מה:, **ה)** [ויקרא יז, ו] [סוע"כ], **ו)** [ויקרא כב], **ז)** אלא ע"כ אחר שינעלה הלאשונה ומתקנה בא לו מגע מדרש הא שבע כו'. ל"ק, **ח)** עיין משנה למלך הלכות שחר אבות הטומאה פי"ב הלכה ו' ד"ה ודע, **ט)** בתכירו וכשניתלה למעלה מזה ויש אויר קצת ביניהם אייר כלי"ל והד"ש. ל"ק, **כ)** קדם למתחתון מגע למדרש דמגע כשנגע. ל"ק, **ל)** בתרוייהו. ל"ק, **מ)** [דף כט.], **נ)** בראשו של מזבח שם. ל"ק, **ס)** מעון, **ע)** [בפרק שני דזבחים כד:], **פ)** [דף טו. ד"ה וכהן], **צ)** ואימא,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לא נלען וכו' תקריבו כו' הכ"ד ואפ"ל מ"ה בשוגג כו' האי שוגג וכו' אי אנטמא הס"ד: **(ב)** תוס' ד"ה (דף הקודם) כי נגע וכו' תדעת כאו לבאן והשתא: **(ג)** בא"ד ואפ"ל הותרו ומגבע מדרש דמ"ק דל' יוסי וכו' טמא בשביל מה שנגע בחבירו: **(ד)** ד"ה בשני וכו' למעלה זה מזה:

מוסף רש"י

ונשא אהרן. בגין כתיב (זבחים כג., פסחים סז:). **את** עון הקדשים. פסול הקרבן יכביר ויגלה, ואינו מכפר על הפולחן שהוא טמא, דשון הקדשים כתיב ולא עון הבהמים (פסחים סז:). **איזה** עון הוא נושא. אינה פסול הוא מכביר (שם) אינה עון ולא קרבן שיבא הקדש עליו שיבא כשר (יומא ז:). **אם** תאמר עון פיגול הרי כבר נאמר לא יחשב. ומוקמינן ליה לפיגול חוץ לזמנו שכן לשונו בכל הגמ' **ואם** עון נותר הרי כבר נאמר לא ירצה. ומוקמינן ליה בנותר ממש, ולא יתכן חדא דכתיב וכו'. ובתורת כהנים גרסינן אם עון פיגול הרי כבר נאמר לא יולה, ואם עון נותר הרי כבר נאמר לא יחשב וכבר פירוהו אם עון פיגול והוא מחשבת חוץ למקומו שנאכלת פיגול בכתיב בקדושים מהיו ואם האכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא יולה ומוקמינן לה בזבחים בפ"ב (דף כח:) אם אינו עון לחוץ לזמנו הרי כבר נאמר לא יולה בקדושים תהיו כדפרשינן, ואם עון נותר מחשבת נותר שאחנו על מנת לאחוץ ולאכלו חוץ לזמנו הרי כבר נאמר לא יחשב ואם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו הודו' וגו' בפרשת לו אם תאכלו ואמרינן בזבחים ומותרת הכהנים במתנה לאכול שלא בזמנו דבר הכתוב לא יחשב לו אלמא לית ליה פסול מקבל אלא יש הכהן ולא יחשב לו (פסחים סז:). **הא** אינו נושא. כלומר הרי מלינו שאינו נושא אלא עון הטומאה ויש עשה לדבר לינן נשיאות פסול קדשים זה על טומאה הואיל ומצינו לה היתר אחר שהותרה מכללה בצבור לכתחלה הילכך יחיד שלא הותרה אלא יצא הכהן ולא יולה ולא יחשב. **אלא** עון בעל מום שהותר מכללו בבמה דאיכא בגבוד יצא הכהן ולא יולה ולא יחשב (זבחים כג.). **אלא** עון בעל מום שהותר מכללו בעופות. ולא יולה ולא יחשב. **אלא** עון יוצא. דכתיב בתמיד (במדבר כח) במועדו אפילו בטומאה: **מכללו בצמה.** מכללו שנאסר יולא במשכן דאין שם קלעים. ויולא דנאסר במשכן מפרש בכילד צולין (פסחים דף פב.) [1] [מקרא] מדוע לא אכלתם את [2] [החטאת] במקום הקדש: **ואימא עון שמאל.** לכתחילה בעינן ימין כדאמרינן בפרק ראשון (לעיל דף י.) כ"מ שנאמר אצבע כו': **כיום הכפורים.** נטל את המחתה בימינו ואת הכף בשמאלו: **אמר קרא עון.** ונשא אהרן את עון לכתחילה בכל מקום ודחיתי לעון בצבור מפני כבוד צבור ביחיד הצץ מרצה: **לאפוקי שמאל.** דאין בה שום עון דהכי הוא הכשר מצותו: **רב אשי אמר.** לא מצית אמרת צץ מרצה על עון שמאל: **דאמר קרא עון הקדשים ולא [3] מקדישים.** עון המצוי בהקדשים שמיינין לעבוד ולקדש קומץ בימינו ועבדו בשמאל אינו נושא: **לא ירצה.** בשור ושה שרוע וקלוט וגו' (ויקרא כב): **לא לרצון.** כל אשר בו מום לא תקריבו וכו' [4] : והאי שוגג ומזיד מפרש לקמן [5] אהייא קאי אי אזריקה אי [5] אטמא: **ובעובד כוכבים.** עובד כוכבים שאינה קרבנו ונטמא הדם דאמרינן בפרק אלו מנחות (לקמן דף עג.) אינם אינם מביא ישראל אשר יקריב קרבנו) מה מ"ל יא [6] (קרבנו) אינם אינם לרבות את העובדי כוכבים שנודרין נדרים ונדבות כישראל:

מתני' נטמא הקומץ והקריבו הצץ מרצה יצא והקריבו אין הצץ מרצה שהצץ מרצה על הטמא ואינו מרצה על היוצא: **גמ'** [1] תנו רבנן [1] ונשא אהרן את עון הקדשים [2] וכי איזה עון הוא נושא אם תאמר [3] עון פיגול הרי כבר נאמר לא יחשב א"ת עון נותר הרי כבר נאמר לא ירצה [4] הא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור מתקיף לה רבי זירא אימא עון יוצא [5] שהותר מכללו בבמה אמר ליה אביי אמר קרא [1] לרצון להם לפני ה' עון דלפני ה' אין עון דיוצא לא מתקיף לה רבי אילעא אימא עון שמאל שהותר מכללו ביום הכפורים אמר ליה אביי אמר קרא עון עון שהיה בו ודחיתיו לאפוקי יוה"כ דהכשירו בשמאל הוא רב אשי אמר עון הקדשים ולא עון המקדישין אמר ליה רב סימא בריה דרב אידי לרב אשי ואמרי לה רב סימא בריה דרב אשי לרב אשי ואימא עון בעל מום שהותר מכללו בעופות דאמר מר [3] תמות וזכרות בבהמה ואין [2] תמות וזכרות בעופות אמר ליה עליך אמר קרא לא ירצה [6] [2] כי לא לרצון יהיה לכם: תנו רבנן [3] [2] דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה במה דברים אמורים ביחיד אבל בציבור בין בשוגג בין במזיד הורצה [7] ובעובד כוכבים בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון לא

ליטמא מדרש ומגע דהא קנגע בתחתון וי"ל דיודע היה אביי שיש חילוק אלא לרבא הוה מקשה משום דאית ליה שבע טומאה אפי' היכי דמהמי מגעו לטמא האי עשרון אחר דא"כ אפילו בגבא אחת נמי נימא שבע ליה טומאה ולא ליחול עליה טומאת מגע אי נמי משווה בא אחת לזה אחר זה לגעיל דהוי קלה על קלה: **ונשא** אהרן את עון הקדשים בו'. פי' הקונטרס בפ"ק דפסחים (דף טז:) יב] גרסינן אם עון נותר הרי כבר נאמר לא יחשב ואם עון פיגול הרי כבר נאמר לא ירצה ופי' דהכי איתא בת"כ ור"ת גריס איפכא בפיגול לא יחשב ונותר לא ירצה משום דמסקינן בפ"ב דזבחים [1] ותרוייהו מקרא אריכא נפקי דבגבא בה לא ירצה ולא יחשב ומה [2] שמזכר פיגול דבגבא בה לא ירצה משום דמסקינן בפ"ב דזבחים [3] לאחר שהוכשר יחזור ויפסל אלא מחשבת חוץ לזמנו שנאכלת פיגול בכתיב בקדושים מהיו ואם האכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא יולה ומוקמינן לה בזבחים בפ"ב (דף כח:) אם אינו עון לחוץ לזמנו הרי כבר נאמר לא יולה בקדושים תהיו כדפרשינן, ואם עון נותר מחשבת נותר שאחנו על מנת לאחוץ ולאכלו חוץ לזמנו הרי כבר נאמר לא יחשב ואם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו הודו' וגו' בפרשת לו אם תאכלו ואמרינן בזבחים ומותרת הכהנים במתנה לאכול שלא בזמנו דבר הכתוב לא יחשב לו אלמא לית ליה פסול מקבל אלא יש הכהן ולא יחשב לו (פסחים סז:). **הא** אינו נושא. כלומר הרי מלינו שאינו נושא אלא עון הטומאה ויש עשה לדבר לינן נשיאות פסול קדשים זה על טומאה הואיל ומצינו לה היתר אחר שהותרה מכללה בצבור לכתחלה הילכך יחיד שלא הותרה אלא יצא הכהן ולא יולה ולא יחשב. **אלא** עון בעל מום שהותר מכללו בבמה דאיכא בגבוד יצא הכהן ולא יולה ולא יחשב (זבחים כג.). **אלא** עון בעל מום שהותר מכללו בעופות. ולא יולה ולא יחשב. **אלא** עון יוצא. דכתיב בתמיד (במדבר כח) במועדו אפילו בטומאה: **מכללו בצמה.** מכללו שנאסר יולא במשכן דאין שם קלעים. ויולא דנאסר במשכן מפרש בכילד צולין (פסחים דף פב.) [1] [מקרא] מדוע לא אכלתם את [2] [החטאת] במקום הקדש: **ואימא עון שמאל.** לכתחילה בעינן ימין כדאמרינן בפרק ראשון (לעיל דף י.) כ"מ שנאמר אצבע כו': **כיום הכפורים.** נטל את המחתה בימינו ואת הכף בשמאלו: **אמר קרא עון.** ונשא אהרן את עון לכתחילה בכל מקום ודחיתי לעון בצבור מפני כבוד צבור ביחיד הצץ מרצה: **לאפוקי שמאל.** דאין בה שום עון דהכי הוא הכשר מצותו: **רב אשי אמר.** לא מצית אמרת צץ מרצה על עון שמאל: **דאמר קרא עון הקדשים ולא [3] מקדישים.** עון המצוי בהקדשים שמיינין לעבוד ולקדש קומץ בימינו ועבדו בשמאל אינו נושא: **לא ירצה.** בשור ושה שרוע וקלוט וגו' (ויקרא כב): **לא לרצון.** כל אשר בו מום לא תקריבו וכו' [4] : והאי שוגג ומזיד מפרש לקמן [5] אהייא קאי אי אזריקה אי [5] אטמא: **ובעובד כוכבים.** עובד כוכבים שאינה קרבנו ונטמא הדם דאמרינן בפרק אלו מנחות (לקמן דף עג.) אינם אינם מביא ישראל אשר יקריב קרבנו) מה מ"ל יא [6] (קרבנו) אינם אינם לרבות את העובדי כוכבים שנודרין נדרים ונדבות כישראל:

מתני' נטמא הקומץ והקריבו הצץ מרצה יצא והקריבו אין הצץ מרצה שהצץ מרצה על הטמא ואינו מרצה על היוצא: **גמ'** [1] תנו רבנן [1] ונשא אהרן את עון הקדשים [2] וכי איזה עון הוא נושא אם תאמר [3] עון פיגול הרי כבר נאמר לא יחשב א"ת עון נותר הרי כבר נאמר לא ירצה [4] הא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור מתקיף לה רבי זירא אימא עון יוצא [5] שהותר מכללו בבמה אמר ליה אביי אמר קרא [1] לרצון להם לפני ה' עון דלפני ה' אין עון דיוצא לא מתקיף לה רבי אילעא אימא עון שמאל שהותר מכללו ביום הכפורים אמר ליה אביי אמר קרא עון עון שהיה בו ודחיתיו לאפוקי יוה"כ דהכשירו בשמאל הוא רב אשי אמר עון הקדשים ולא עון המקדישין אמר ליה רב סימא בריה דרב אידי לרב אשי ואמרי לה רב סימא בריה דרב אשי לרב אשי ואימא עון בעל מום שהותר מכללו בעופות דאמר מר [3] תמות וזכרות בבהמה ואין [2] תמות וזכרות בעופות אמר ליה עליך אמר קרא לא ירצה [6] [2] כי לא לרצון יהיה לכם: תנו רבנן [3] [2] דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה במה דברים אמורים ביחיד אבל בציבור בין בשוגג בין במזיד הורצה [7] ובעובד כוכבים בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון לא

מם א מיי' פ"ח מהל' פסוה"מ הל"י וסמ"ג מהל' מעילה הלכה ט:

ג ב מיי' פ"ג מהל' איסורי מזבח הל"ח:

נא (ג מיי' פ"ח מהל' פסוה"מ הלכה לד וסמ"ג מהל' איסור המקדש הל"ז:)

תורה אור השלם

1. וְהָיָה עַל מֵצַח אַהֲרֹן וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת עֲוֹן הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכֹל מַתְּנֹת קָדְשֵׁיהֶם וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תָּמִיד לְרָצוֹן לָהֶם לִפְנֵי יְיָ׃ שמות כח לח
2. כֹּל אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא תַקְרִיבוּ כִּי לֹא לְרָצוֹן יִהְיֶה לָכֶם׃ ויקרא כב כ

שיטה מקובצת

ב) וכי איזה עון הוא נושא. עי' תוס' זבחים [דף כג ע"ב ופסחים דף] טז ע"ב: **ג)** עון פגול ד"ג א"ת עון פגול הרי נאמר לא יחשב אם עון נותר כתיב לא יחשב וה"מ הרי קראי כתיבי חד בפרשת צו את אהרן אם האכל יאכל משבר זבח שלמיו ביום השלישי [לא ירצה המקריב אותו] לא יחשב לו פגול יהיה (המקריב אותו לא רצה) והיינו קרא אריכא כדאיתא בזבחים [דף כח ע"א] ודרשינן במחשב לאכול ביום השלישי [והכתוב מדבר] דאי באוכל בשלישי אחר שהוכשר יחזור ויפסול [בתמיהה] וכרת כתיב ביה ואידך קרא בפרשת קדושים ואם האכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה והאי קרא זוטא מוקי לה בזבחים [שם] במחשב לאכול חוץ למקומו באם אינו ענין וממעיט ליה מכרת החם. ואם עון פגול פי' חוץ למקומו הרי כבר נאמר לא יחשב לא יחשב ולא יולה ולא יחשב ולא יחשב ולא יחשב